

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор

З науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

" 24 "

2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1.1 ПП ПОРІВНЯЛЬНА ПЕДАГОГІКА

спеціальність 8.01010201 "Початкова освіта"
Педагогічний інститут

Київ – 2014 рік

Порівняльна педагогіка: робоча навчальна програма [для студентів спеціальності 8.01010201 “Початкова освіта”] / уклад. А.В. Василюк. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 11 с.

Розробник:

Василюк Алла Володимирівна, доцент, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і психології

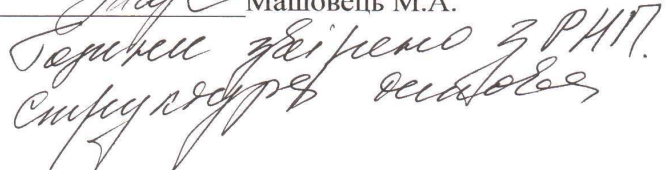
Протокол від 03 вересня 2014 року № 2

Завідувач кафедри педагогіки і психології

 Іванюк Г.І.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

 Машовець М.А.

 Сиромодор С.І.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань <u>0101 Педагогічна освіта</u> (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки <u>0101 Педагогічна освіта</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність: 8.01010201 Початкова освіта	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
ІНДЗ: Аналіз сучасної національної системи освіти (в обраній країні)		Семестр	
Загальна кількість годин – 54		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	10 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		8 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		29 год.	48 год.
		Індивідуальні завдання:	
		4 год.	-
		Вид контролю:	
ПМК, залік	Залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (у %) :

для денної форми навчання □ 33% / 67%

для заочної форми навчання – 11% / 88%

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх педагогів системи професійно-педагогічних компетентностей через засвоєння студентами ключових положень і проблематики порівняльної педагогіки, актуальних напрямів змін у змісті, формах, методах виховання і навчання, шляхів підвищення ефективності освіти у розвинених країнах світу та в Україні.

Завдання:

- формування професійно-педагогічних знань про порівняльну педагогіку як самостійну педагогічну дисципліну та її місце у системі педагогічних наук;

- створення умов для розвитку комплексу аксіологічних і праксеологічних компетентностей, зокрема забезпечення активізації пізнавального інтересу й розуміння основного навчального матеріалу, формування науково-педагогічної грамотності студентів через оволодіння сучасною освітньою термінологією;

- забезпечення формування методологічних компетентностей через ознайомлення студентів із теоретико-методологічними підходами до реформування систем освіти;

- створення умов для розвитку у студентів інтерпретаційних компетентностей, а саме: сприяння оволодіння студентами методами системного аналізу при вивченні національних систем освіти окремих країн (із урахуванням їх традицій, політико-економічних, суспільно-культурних умов тощо), а також їх порівняння із європейськими стандартами;

- розширення загальнокультурного та педагогічного світогляду студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні поняття: *освітня система, структура освітньої системи, рівні освіти, сектори освіти (формальна, неформальна), доступ і доступність до освіти, рівність освітніх шансів, неперервна освіта, парадигма освіти, державні стандарти системи освіти, реформа системи освіти, парадигми освітніх реформ, освітня євроінтеграція, глобальна освіта, глобальне виховання та ін.;* тенденції змін у світових освітніх системах; напрями освітньої політики ЄС та освітні “євростандарти”; особливості, тенденції розвитку освітніх систем окремих країн;

вміти: аналізувати національні освітні системи за визначеними критеріями, зіставляти й оцінювати вітчизняну освітню систему з освітніми системами інших країн; обґрунтовувати чинники, що зумовлюють реформування шкільництва; застосовувати логіко-системний підхід у співставленні окремих національних освітніх систем, виявленні основних подібностей та відмінностей у їх структурі та розвитку; виявляти зовнішні (європейські) та внутрішні (окремої країни)

тенденції сучасних освітніх змін; актуалізувати позитивний освітній досвід зарубіжних країн з метою його використання в українських умовах.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПОРІВНЯЛЬНА ПЕДАГОГІКА ЯК НАУКА

Тема 1. Порівняльна педагогіка: становлення і розвиток.

Порівняльна педагогіка: предмет, завдання, методи. Генезис порівняльної педагогіки, її місце серед інших педагогічних наук. Методологія порівняльно-педагогічних досліджень.

Тема 2. Концепції порівняльної педагогіки та їх вплив на сучасну освітню практику.

Погляди Дж. Бірідея та Б. Холмза на методологію порівняльної педагогіки. Е. Кінг про освітню політику і порівняльну педагогіку. Г. Ноах та М. Екстерн про використання методології суспільних наук.

Тема 3. Міжнародна взаємодія в освіті: організації та програми.

Еволюція взаємодії у сфері освіти. ЮНЕСКО та її інституції. Європейський Союз. Рада Європи. ОЕСР. Міжнародні освітні програми.

Тема 4. Тенденції розвитку освітніх систем.

Суспільні зміни і освіта у наш час. Головні освітні процеси у Європі. Світові “стандарти” загальної середньої освіти.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСВІТНІ РЕФОРМИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Тема 5. Теоретико-методологічні засади реформування освіти.

Аналіз феномену освітньої реформи. Реформа освіти як суспільне явище (етіологія, освітня політика, типології реформ, рівні реформування освіти). Реформа освіти як організаційний процес (стратегія та алгоритм впровадження). Розвиток освіти в Україні через призму освітньої політики і реформи шкільництва.

Тема 6. Тенденції розвитку дошкільної освіти.

Інституції дошкільної освіти. Розповсюдження дошкільної освіти. Концепції дошкільної освіти. Зміст дошкільної освіти. Тенденції розвитку дошкільної освіти

Тема 7. Розвиток початкової та базової шкільної освіти.

Особливості початкової та базової шкільної освіти. Структури початкової та базової шкільної освіти. Старт початкового навчання. Моделі побудови змісту на рівнях початкової і базової шкільної освіти. Тенденції розвитку початкової та базової освіти.

Тема 8. Середня освіта другого ступеня.

Різноманітність систем середньої освіти та їх характеристики. Формування стандарту середньої освіти. Головні тенденції розвитку середньої освіти світу.

Тема 9. Стан і перспективи розвитку вищої освіти.

Зміни у вищій освіті. Сучасні моделі вищої освіти. Доступ і доступність до вищої освіти. Реформування вищої освіти у країнах ЄС.

Тема 10. Модернізація педагогічної освіти.

Характеристика системи педагогічної освіти. Тенденції змін у підготовки педагогічних кадрів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	П	лаб.	інд.	с. р.		Л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Порівняльна педагогіка як наука												
Тема 1. ПП: становлення і розвиток	4	1				2	5	1				4
Тема 2. Концепції ПП	3	1				2	5	1				4
Тема 3. М/н взаємодія в освіті: організації та програми	6	1	2			4	6					6
Тема 4. Тенденції розв. освітніх систем	7	1			2	4	10		2		2	6
Разом за змістовим модулем 1	20	4	2		2	12	26	2	2		2	20
Змістовий модуль 2. Освітні реформи: теорія і практика												
Тема 5. Теор.-метод. засади реформ. освіти	8	1	2			5	4					4
Тема 6. Тенденції розв. дошк. освіти	5	1	1		1	2	6	1			1	4
Тема 7. Розв. поч. і базової шк. Освіти	7	1	1		1	4	6	1			1	4
Тема 8. СО II ступ.	4	1	1			2	4					4
Тема 9. Вища освіта	4	1	1			2	4					4
Тема 10. Пед. освіта	3	1				2	4					4
Разом за змістовим модулем 2	31	6	6		2	17	28	2			2	24
Усього годин	51	10	8		4	29	54	4	2		4	44
Модуль 2												
ІНДЗ	3		-	-		-			-	-	-	
Усього годин	54	10	8		4	29	54	4	2		4	44

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародна взаємодія в освіті: організації та програми	2
2	Теоретико-методологічні засади реформування освіти	2
3	Тенденції розвитку дошкільної освіти	1
4	Розвиток початкової та базової шкільної освіти	1
5	Середня освіта другого ступеня	1
6	Стан і перспективи розвитку вищої освіти	1
	Разом	8

6. Теми практичних занять (не передбачено)

7. Теми лабораторних занять (не передбачено)

8. Самостійна робота для ОКР “магістр”

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Проаналізувати вплив М. Е. Седлера, І. Кендла, Н. Хенса, Ф. Шнейдера та Ф. Хілкера на розвиток порівняльної педагогіки.	4
2	Детальніше дізнатися про міжнародні освітні програми (TEMPUS, ERASMUS, ARION, EURYDICE, LINGUA, SOCRATES, LEONARDO).	4
3	Виявити чинники і тенденції розвитку освітніх систем.	2
4	Охарактеризувати тенденції змін в освітній політиці.	5
5	Здійснити аналіз змісту дошкільної освіти в окремих країнах.	4
6	З'ясувати особливості функціонування початкової і базової освіти (на прикладі постсоціалістичних країн і розвинених країн ЄС).	4
7	Дізнатися про м/н моніторинг ключових компетентностей учнів (тести PIRLS, TIMSS, PISA)	6
	Разом	29

9. Індивідуальні завдання

Мета : здійснити аналіз сучасної національної системи освіти в окремій країні (за вибором студента) та обґрунтувати тенденції розвитку початкової освіти.

Завдання :

1.З'ясувати зовнішні та внутрішні чинники освітніх змін у вибраній країні;

2. Проаналізувати національну систему освіти за наступною структурою: 1) загальні відомості про країну; 2)цілі освіти та структура системи освіти (дошкільні заклади, початкова, основна і середня школи, спеціальні школи, професійно-технічні заклади, вищі навчальні заклади, освіта дорослих); 3) управління освітою; 4) фінансування освіти; 5) учителі; 6) навчальні програми; 7) екзамени; 8) оцінювання ефективності школи; 9) освітні реформи кінця ХХ століття; 10) проблеми для вирішення у ХХІ ст.).

3. Обґрунтувати напрями змін в освітній системі окремої країни, зокрема в початковій освіті;

4. Підготувати доповідь і презентацію (через демонстрацію слайдів та ін. матеріалів);

5. Представити результати дослідження.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Виконання роботи	10 балів
2.	Підготовка презентації	5 балів
3	Підготовка і представлення реферату	15 балів
Разом		30 балів

Шкала оцінювання

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	29-30	Відмінно
Достатній	24-25	Добре
Середній	19-20	Задовільно
Низький	14	Незадовільно

10. Методи навчання

Основними є інтерактивні методи навчання, зокрема: лекції-діалоги, дискусії, вирішення проблемних завдань, формування навичок аналізу матеріалу (на семінарських заняттях).

11. Методи контролю

Контроль здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування студентів. Метод письмового контролю здійснюється за допомогою самостійних робіт та контрольної роботи; метод самоконтролю та ін.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Навчальні посібники, статті, педагогічний словник-лексикон, інформаційні ресурси.
3. Робоча навчальна програма.
4. Збірка контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
5. Засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

14. Рекомендована література

Базова

1. Василюк А. Сучасні освітні системи: Навч. посіб. /Василюк А., Пахоцінський Р., Яковець Н. – Ніжин : НДПУ, 2002. – 139 с.
2. Василюк А. Нариси з порівняльної педагогіки: навч. посібник / Василюк А., Корсак К., Яковець Н. – Ніжин : НДПУ, 2002. – 119 с.
3. Василюк А. Педагогічний словник-лексикон: Англо-український. Українсько-англійський. – Ніжин: НДУ, 2004.
4. Василюк А. З теорії освітніх реформ //Шлях освіти. – №4. – 2006. – С. 22-26.
5. Галус О. Порівняльна педагогіка: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2006. – 215 с
6. Сбруєва А. Порівняльна педагогіка: Навч. посіб. – Суми, 2002. – 300 с.
7. Порівняльна педагогіка: Навч. посіб. /Упоряд.: І. М. Богданова та ін. – Одеса: ПДПУ ім. К. Д. Ушинського, 2000. – 164 с.

Допоміжна

1. Василюк А. Стратегія і тактика реформи середньої освіти // Проблеми освіти. – 2005. – Вип. 46, час. 2. – К., – С. 3-11.
2. Василюк А. Проблеми аналізу освітніх реформ // Вища школа. – 2009. – № 9. – С. 76-82.
3. Василюк А. Освітня політика Європейського Союзу // Шлях освіти. – 2007. – №3. – С. 13-17.
4. Василюк А. Реформи шкільної освіти в Польщі: історія й сучасність: Монографія. – Ніжин: Вид. НДУ ім. М.Гоголя, 2007. – 340 с.
5. Василюк А. До питання про парадигми освітніх реформ // Шлях освіти. – 2008. – № 2. – С. 20-23.
6. Василюк А. Етіологія та умови проведення освітніх реформ //Порівняльно-педагогічні студії: науково-педагогічний журнал. – 2009. – № 1. – С. 104-108.
7. Василюк А. Проблеми аналізу освітніх реформ // Вища школа. – 2009. – № 9. – С. 76-82.
8. Василюк А. Альтернативні типології освітніх реформ // Порівняльно-педагогічні студії: науково-педагогічний журнал. – 2010. – № 3-4. – С. 161-167.
9. Корсак К. Світова вища освіта. – К.: МАУП-МКА, 1997. – 208 с.
10. Сбруєва А. Глобальні та регіональні тенденції розвитку вищої освіти в умовах побудови суспільства знань. □ Суми: СумДПУ, 2008. – 80 с.
11. Старша школа зарубіжжя: організація та зміст освіти / За ред. О. Локшиної. – К., 2006. – 232 с.
12. Іванюк І.В. Освітня політика. Навч. посібник. □ К.: Таксон, 2006. – 226 с.
13. Алферов Ю. Мониторинг развития образования в мире // Педагогика. – М., 2002. – № 7. – С. 88-96.
14. Браславски С. Базовое образование в XXI веке и задачи среднего образования // Перспективы. – М., 2001. – № 3. – С. 3-6.

15. Інформаційні ресурси

Пошукові та інформаційні системи Інтернет

1. Google : Пошукова системи Інтернет. □ Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.google.com.ua/>
2. Яндекс : Пошукова системи Інтернет. □ Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yandex.ua/?ncmd=1960>.
3. Rambler : Пошукова системи Інтернет. □ Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yandex.ua/?ncmd=1462>.

Бібліотечно-бібліографічні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Інтернет - сторінка. - Режим доступу до електронних документів : <http://www.nbuv.gov.ua/>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Система каталогів і картотек. - Режим доступу до електронних документів : http://www.nbuv.gov.ua/db/library_db.html.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : пошукова система сайту : Система каталогів і картотек : Каталог книжкових видань. - Режим доступу до електронних документів : <http://www.nbuv.gov.ua/db/opac.html>.
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : пошукова система сайту : Система каталогів і картотек: Електронний фонд (тематичні та видові зібрання публікацій): Електронна бібліотека авторефератів дисертацій: - Режим доступу. - <http://www.nbuv.gov.ua/eb/ard.html>.
5. Національна парламентська бібліотека України : веб - сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.nplu.org/ua/resources/resources.htm>.
6. Національна парламентська бібліотека України : веб - сайт : Каталог статей зі збірників наукових праць. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://stt.nplu.org/>.

Електронні ресурси

1. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. [Електронний ресурс]: □ Режим доступу: <http://guonk.gov.ua/content/documents/16/1517/Attaches/4445...>
2. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури. [Електронний ресурс]: Міжнародна стандартна класифікація освіти (МСКО-2011). Інститут статистики ЮНЕСКО. □ Режим доступу: www.uis.unesco.org/Education/UNESCO_GC_36C_19_ISCED
3. Structure of European education systems 2012/13. [Електронний ресурс]: □ Режим доступу: <http://www.eacea.ec.europa.eu/education/eurydic>
4. Международная программа по оценке образовательных достижений учащихся (2012 г.) //Центр оценки качества образования. PISA 2012 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://centeroko.ru/pisa12/pisa12_res.htm
5. PISA 2012 Results [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.oecd.org/pisa/keyfindings/pisa-2012-results.htm>

